

4.1 Definities en begrippen

De initiatiefnemer toetst eerst het wegenisproject af aan de projectspecifieke rubrieken van bijlage I of II van het project-m.e.r.-besluit. Voor het geval de rubrieken van bijlage I of II niet van toepassing zijn, dient nagegaan te worden of het wegenisproject ingedeeld is in bijlage III van het project-m.e.r.-besluit.

Wanneer het project onder de rubriek "aanleg van wegen" of onder de wijzigings- en uitbreidingsrubriek van bijlage III valt, of eventueel nog onder een andere rubriek van bijlage III, dan dient de vergunningsaanvrager een project-m.e.r.-screening op te maken.

Enkel vergunningsplichtige projecten vallen onder de screeningsverplichting. Indien voor een project geen vergunning vereist is, geldt derhalve ook geen project-m.e.r.-screeningsverplichting.

Hieronder wordt beschreven welke projecten onder de termen "aanleg van wegen" van rubriek 10e van bijlage III vallen. Die interpretatie is ook geldig voor de interpretatie van de rubrieken m.b.t. "aanleg van wegen" van bijlage I en II. Rubrieken 9 en 10 van bijlage I en rubriek 10e van bijlage II betreffen alle ook de aanleg van wegen, zij het dat het een specifieke categorie van wegen betreft (vb. autosnelwegen), dat een drempel werd toegevoegd (vb. lengte van 10km of meer) of een liggingscriterium (vb. gelegen in bijzonder beschermd gebied) werd toegevoegd. De duiding die hieronder wordt gegeven over het begrip "aanleg van wegen" geldt dus zowel voor de rubrieken van bijlagen I en II als voor de rubrieken van bijlage III van project-m.e.r.-besluit.

Wat wordt bedoeld met een "weg"?

In het kader van de project-m.e.r.-screening dient onder "weg" verstaan te worden "een openbare weg bestemd voor gemotoriseerd verkeer"

Openbare vs. private wegen

Wat "wegen" betreft wordt in de rechtsleer¹ een onderscheid gemaakt tussen openbare en private wegen:

- Een weg is **privaat/particulier** wanneer de weg in eigendom behoort aan een particulier én voor particulier gebruik bestemd is.
- Onder de **openbare weg** verstaat men "het geheel van de voor het openbaar verkeer aangewende wegen". Een openbare weg is elke weg die voor het openbaar verkeer te lande openstaat, ook als de bedding ervan een private eigendom is.

Enkel **openbare wegen** vallen onder de rubrieken van bijlagen I, II en III met betrekking tot wegen. Particuliere/private wegen vallen niet onder de rubrieken van bijlagen I, II en III.

Wegen voor gemotoriseerd verkeer

In bovenstaande rechtsleer wordt gesproken over het begrip "trage wegen": het is de verzamelterm voor alle wegen die dienen voor het "traag", i.e. "niet-gemotoriseerd" verkeer. Dit zijn wegen die gebruikt worden door wandelaars, fietsers en ruiters. "Snelle wegen" zijn de wegen die open staan voor het "snelle", i.e. het gemotoriseerde verkeer.

Enkel wegen voor gemotoriseerd verkeer vallen onder de rubrieken van bijlagen I, II en III van het project-m.e.r.-besluit met betrekking tot wegen. Wegen exclusief bestemd voor niet-gemotoriseerd verkeer vallen niet onder de rubrieken van bijlagen I, II en III van het project-m.e.r.-besluit.

Wat wordt bedoeld met "aanleg van wegen"?

In het kader van de project-m.e.r.-screening dient onder "aanleg van wegen" verstaan te worden:

- de aanleg van een nieuwe weg; en
- de verbreding, verlegging en verlenging van een bestaande weg

De term "aanleg" wijst op de creatie van iets nieuws, i.c. een nieuwe weg. Men kan dus argumenteren dat onder de rubriek "aanleg van wegen" in eerste instantie de aanleg van een nieuwe weg bedoeld wordt waar tevoren nog geen infrastructuur aanwezig was.

In de [leidraad van de Europese Commissie](#) over de interpretatie van bepaalde rubrieken van bijlage I en II van de project-m.e.r.-richtlijn, wordt het bovenstaande echter sterk genuanceerd. In de leidraad citeert de Commissie uit verscheidene arresten van het Hof van Justitie². In deze arresten wordt o.a. gesteld dat bepaalde projecten die geen nieuwe op zich staande constructie vormen, die toegevoegd zijn bij een reeds bestaande infrastructuur en/of die een nauwe functionele band hebben met een reeds bestaande constructie (zoals bvb. een extra rijstrook), niet zomaar beschouwd mogen worden als zijnde een wijziging van een reeds bestaand project, maar eerder beschouwd moeten worden als vallende onder de projectcategorie zelf. Dat betekent dus dat het voorbeeld van de aanleg van een extra rijstrook wel degelijk onder de termen "Aanleg van wegen" valt. Niet enkel een verbreding³ van een weg valt onder de rubrieken m.b.t. "Aanleg van wegen", maar tevens de verlegging en verlenging van een bestaande weg.

Voorbeelden:

- De aanleg van een extra rijstrook zoals bijvoorbeeld omvormen van de pechstrook tot spitsstrook.
- De verlegging van een 2x2 weg (4 rijstroken).
- Het afbreken van een brug en een nieuwe brug iets verderop bouwen waarop de wegenis van de oude brug wordt aangesloten, is een "verlegging" van een weg.
- Een stuk weg bijleggen aansluitend op een reeds bestaande weg, is een "verlenging" van een weg.

1. J. DE STAERCKE, *Wegenrecht*, Administratieve Rechtsbibliotheek, Brugge, die Keure, 2007.

2. o.a. C-227/01 (Commissie v. Spanje) en C-431/92 (Commissie v. Duitsland)

3. Enkel een verbreding met bijkomende ruimte-inname en bijkomende verharding dient in deze zin beschouwd te worden als een verbreding. Wanneer pechstroken bijvoorbeeld (tijdelijk) omgevormd worden tot rijweg, dan valt dat niet onder de term verbreding.